Popat Denish p. Denish

Name :- popat Denish Pratapbhai.

Sem - 1

Roll No :- 318

PNR NO COC2025318

Sub Banking and finance

Papar Name COC Course Banking

Papar code. MJ - BAF - 101/102

Popat Denish Pratapbhai

(1) વિશિષ્ટ પ્રકારના ગ્રાહકો વિશે વિસ્તૃત નોંધ.

પ્રસ્તાવના

સરકાર વધુ એક મોટા મહત્વકાંક્ષી પબ્લીક સેક્ટર બેન્કોના મર્જરની યોજના પર કામ કરી રહી છે. જે હેઠળ નાણાકીય વર્ષ 2026-27 સુધી હાલની 12 સરકારી બેન્કોની સંખ્યા ઘટાડીને માત્ર 4 કરશે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ગુએસટી દરોમાં ઘટાડા છતા ગુજરાતે પોતાના આવક સ્ત્રોતોમાં અસરકારક સંચાલન અને મજબૂત પાલનના કારણે નોંધપાત્ર વૃદ્ધિ નોંધાવી છે

મોડી રાત્રે જ્યારે દુનિયા શાંત થઈ જાય છે તેમ સ્ક્રીન પર અસલી ખેલ શરૂ થાય છે. અડધી ઊંઘમાં આપણી સ્ક્રોલ કરતા વિચારીએ છીએ કે પરંતુ હકીકતમાં કોઈ બીજુ કન્ટ્રોલ કોઈ બીજાના રૂપમાં છે

(1) નાના ગ્રાહકો :-

ભારતમાં 18 વર્ષની નાની ઉંમરના વ્યક્તિઓને કાયદા હેઠળ "નાના" કહેવામાં આવે છે. Act 1875 અને Indian Contract act 1872 ની કલમ 11 પ્રમાણે

- ખાતુ નાનામાં નામે ખોલાય તેમાં માતા પિતા કે કોર્ટ દ્વારા નિમાયેલ ગાર્ડિયનની સાથે ખોલાવવું પડે.

vision

POPAT DENISH P. Denish.. 2

ઉદા:- માસ્ટર રાહુલ શાહ ત્યારા ગાર્ડિયન
શ્રીમતી પાર્વતીબહેન શાહ

→ જ્યારે નાની વ્યક્તિ 18 વર્ષની થાય છે
→ બેંક તેને પત્ર લખે છે "હવે તમે પુખ્ત વયના છો નવું KYC કરાવો

→ નાના પોતે લોન લઈ શકતા નથી

→ નાના બીજાને લોન ગેરંટી આપી શકતા નથી

2. અભણ ગ્રાહક

જે વ્યક્તિ વાંચી લખી શકતા નથી તે. પોતાનુ નામ પણ લખી શકતા નથી. તેને 'illiterate person' કહેવાય.

- આંગળીનો ટીપો આપે છે

- પુરુષ → ડાબા હાથનો અંગૂઠો
- મહિલા → જમણા હાથનો અંગૂઠો

→ ખાતુ ખોલવાની પ્રક્રિયા

- ફોટો જરૂરી
- ઓછામાં ઓછા બે સાક્ષીઓ
- વીડિયો KYC પણ કરાવી શકાય

Popat Denish P. Denish

3. અંધ ગ્રાહક

આપણા વ્યક્તિની બિલકુલ અલગ અંધ વ્યક્તિને બેંકમાં સંપૂર્ણ સ્વતંત્ર ગ્રાહક માનવામાં આવે છે

- તે વાંચી લખી શકે

- તે સહી કરી શકે

- RBI ની સ્પષ્ટતા સૂચના છે. અંધ વ્યક્તિને સ્વતંત્ર બેંક ખાતા ખોલવા અને" ચલાવવા

→ ખાતુ ખોલવાની પ્રક્રિયા

- સામાન્ય ગ્રાહક જેવું જ ફોર્મ ભરાય છે
- સહી પોતે જ કરે છે
- ફોટો અને KYC નોર્મલ છે

ઉદા: 26 વર્ષની વિશ્વાભાઈ IT પ્રોફેશનલ છે જન્મથી અંધ છે. તેએ HDFC માં સેલેરી ખાતુ ખોલાવે છે

4. પરિણીત મહિલા

આજે પરિણીત મહિલા 100% સ્વતંત્ર ગ્રાહક છે. પોતાના નામે જ ખાતુ ખોલે છે ચલાવી શકે, લોન લઈ શકે છે.

→ આજે 95% મહિલાઓ પોતાના નામે જ ખાતુ ખોલાવે છે

Popat Denish P. Denish.

સૌથી વધુ વપરાતુ ખાતુ - માત પોતાના નામે ક્રિય

ઉદા: દુઉસવાઈક

32 વર્ષની નેહાબહેન ઘરે જ છે, પતિ વિદેશ માં છે. તેમણે SBI માં ₹ 50 લાખનુ હોમ લોન લીધુ છે. → ખાતુ નામ Smt Neha K Patel → લોન પોતાના નામે. પતિનો સહીની જરૂર નથી → સહીને EMI પોતે જ ભરે છે.

5 પાગલ / માનસિક રીતે અસ્વસ્થ

1) કાયદાકીય સ્થિતિ

ભારતની કરાર કાયદો (Indian Act, 1872-કલમ 11 ધારા) કહે છે:

જે વ્યક્તિ માનસિક રીતે સ્વસ્થ નથી અને વસ્તુની સમજ નથી તે કરારી શકતા નથી.

2. બેંકને જાણ 'થાય' તો શું થાય.

તો બેંક ફ્રીઝ કરી દે છે.

vision

Popat Denish p. Denish

એક જ ખાતુ જેમાં 2 કે તેથી વધુ વ્યક્તિઓના નામ હોય અને તેઓ બધા માલિક હોય, સૌથી વધુ પતિ પત્નિ, માતા-પિતા, પિતા-દિકરો, ભાઈ-ભાઈ બિઝનેશ પાર્ટનર છે

ઉદા પતિ-પત્નિ, એક મરી જાય તો બીજાને તરત પૈસા મળે

(7) પાર્ટનરશીપ ફોર્મ :-

બે કે તેથી વધુ વ્યક્તિઓનો મળીને બિઝનેશ ચલાવવા માટેની બનાવેલી સંસ્થા ભારતમાં આ Indian-partnership Act 1932 હેઠળ ચાલે છે

→ ખાતુ ખોલવા જરૂરી દસ્તાવેજ

- પાર્ટનરશિપ ડીડ
- ફર્મનુ PAN CARD
- GST સર્ટીફીકેટ
- Shop Act
- બધી પાર્ટનરનું KYC
- Authority letter.

Popat Denish P. Denish..

(8) હિન્દુ અવિભાજિત કુટુંબ

→ HUF શું છે?

હિન્દુ, જૈન, શીખ અને બૌદ્ધ કુટુંબ માટે જ છે

આમા પૈતૃક મિલકત + કુટુંબની કમાણીનો ઉમેરો

- ~~આમા પૈતૃક મિલકત + કુટુંબ.~~

- ટેક્સ રિટર્ન ભરાય, PAN અલગ હોય

ઉદા: Shri Rajeshbhai M. patel (HUF)

ખાતુ ખોલવા માટે જરૂરી દસ્તાવેજ

- HUF નું PAN CARD
HUF ID
કર્તાનું KYC
બધા પાર્ટનર્સની લિસ્ટ + જન્મતારીખ
- બધાનું પોતાનું HUF ફોર્મ